

รายงานว่าด้วยเสรีภาพทางศาสนานานาชาติ พ.ศ. 2552
เผยแพร่โดยสำนักงานประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชนและแรงงาน

รัฐธรรมนูญให้เสรีภาพในการนับถือศาสนา
และกฎหมายและนโยบายอื่นๆ ก็ให้เสรีภาพในการปฏิบัติศาสนกิจ

โดยทั่วๆ ไป รัฐบาลเคอพลีทิดังกล่าวในทางปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจำกัดกิจกรรมของกลุ่มศาสนาบางกลุ่ม ในช่วงที่ทำรายงานฉบับนี้ ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ จากรัฐบาลในด้านการให้ความเคารพเสรีภาพในการนับถือศาสนา รัฐบาลไม่จดทะเบียนศาสนาใหม่ที่ยังไม่ได้รับการยอมรับเข้าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรปกครองทางศาสนาที่มีอยู่แล้วด้วยเหตุผลด้านหลักการศาสนาและอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติ องค์กรทางศาสนาที่ไม่ได้จดทะเบียนดำเนินกิจกรรมของตนได้อย่างเสรี และนโยบายของรัฐบาลที่ไม่รับรองศาสนาใหม่ๆ ก็ไม่ได้จำกัดขอบเขตกิจกรรมของกลุ่มศาสนาที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน แม้ว่าตามทางการแล้ว รัฐบาลจะจำกัดจำนวนนักสอนศาสนาชาวต่างชาติที่สามารถสอนศาสนาในประเทศได้ แต่ก็มีนักสอนศาสนาที่ไม่ได้จดทะเบียนกับทางการพำนักอยู่ในประเทศเป็นจำนวนมากและสามารถสอนศาสนาได้อย่างเสรี และในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา ทางการได้เพิ่มโควตาจำนวนนักสอนศาสนา

มีรายงานกรณีการข่มเหงหรือการเลือกปฏิบัติทางสังคมอันมีเหตุมาจากความเชื่อทางศาสนาหรือการปฏิบัติศาสนกิจบ้าง

ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ยังคงมีเหตุการณ์รุนแรงแบ่งแยกดินแดนซึ่งนำไปสู่ความตึงเครียดระหว่างชุมชนชาวพุทธเชื้อสายไทยกับชาวมุสลิมเชื้อสายมาเลย์ แม้ว่าความขัดแย้งในภาคใต้จะมีเหตุจากชาติพันธุ์และชาตินิยมเป็นสำคัญ

แต่การที่ชาติพันธุ์และศาสนามีส่วนสัมพันธ์กันมากในประเทศไทยทำให้ความขัดแย้งนี้ถูกมองว่าเกี่ยวพันทางศาสนาด้วย ดังนั้น

จึงมีหลายกรณีที่เหตุการณ์รุนแรงในภูมิภาคนี้ทำให้ประชาชนไม่สามารถปฏิบัติศาสนกิจได้อย่างเต็มที่

รัฐบาลสหรัฐอเมริกาหรือกับรัฐบาลไทยเกี่ยวกับเสรีภาพในการนับถือศาสนาในบริบทของนโยบายรวมว่าด้วยการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนโดยรวม

ตอนที่ 1 ประชากรผู้นับถือศาสนา

ประเทศไทยมีพื้นที่ประมาณ 198,000

ตารางไมล์และมีประชากรประมาณ 64 ล้านคน

จากข้อมูลการทำสำมะโนประชากรเมื่อปี พ.ศ. 2543 ประมาณร้อยละ 94 ของประชากรนับถือศาสนาพุทธ และร้อยละ 5

นับถือศาสนาอิสลาม อย่างไรก็ตาม

จากการประมาณตัวเลขขององค์กรเอกชน

นักวิชาการและกลุ่มศาสนาระบุว่าประมาณร้อยละ 85-95

ของประชากรเป็นชาวพุทธนิกายเถรวาทและร้อยละ 5-15

ของประชากรเป็นมุสลิม ยังมีประชากรจำนวนเล็กน้อยนับถือภูติผี

ศาสนาคริสต์ ลัทธิขงจื้อ ฮินดู ยิว ซิกข์และเต๋า
จากข้อมูลของกรมการศาสนา
จำนวนผู้ที่ไม่นับถือลัทธิความเชื่อหรือศาสนาใดมีไม่ถึงร้อยละ 1
ของประชากร

ศาสนาที่มีผู้นับถือมากที่สุดคือ ศาสนาพุทธนิกายเถรวาท
แต่การนับถือศาสนาพุทธนี้จะไม่ใช้ระบบความเชื่อที่จำกัดจำเพาะ
และชาวไทยพุทธส่วนใหญ่มักรวมแนวทางปฏิบัติทางพราหมณ์-
ฮินดูและการนับถือภูตผีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมต่างๆ
พระสงฆ์ในพุทธศาสนาแบ่งเป็นสองนิกาย คือ มหานิกายและธรรมยุติ
มหานิกายเป็นนิกายเก่าแก่กว่าและมีจำนวนพระสงฆ์มากกว่าพระสงฆ์
ธรรมยุติซึ่งเป็นนิกายที่เกิดจากการปฏิรูปศาสนาในคริสต์ศตวรรษที่
19 นำโดยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4)
ทั้งสองนิกายอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคมเดียวกัน

อิสลามเป็นศาสนาที่มีผู้นับถือมากที่สุดในสี่จังหวัดจากห้าจังหวัดทางใ
ตสุดของประเทศที่ติดกับชายแดนมาเลเซีย
ชาวมุสลิมส่วนใหญ่มีเชื้อสายมาเลย์
แต่ประชากรมุสลิมทั้งหมดประกอบด้วยชนหลายเชื้อชาติซึ่งรวมทั้งลูก
หลานของผู้โยกย้ายถิ่นฐานจากเอเชียใต้ จีน กัมพูชาและอินโดนีเซีย
กรมการศาสนารายงานว่ามีมัสยิดที่จดทะเบียนมีทั้งหมด 3,644 แห่งใน
67 จังหวัด โดยในจำนวนนี้มี 3,088 แห่งตั้งอยู่ใน 14
จังหวัดภาคใต้และในจำนวน 3,088 นี้ มี 2,312
แห่งตั้งอยู่ในห้าจังหวัดทางใต้สุดของประเทศ มีมัสยิด 488
แห่งตั้งอยู่ใน 25 จังหวัดในภาคกลาง 42 แห่งใน 13
จังหวัดในภาคเหนือและ 26 แห่งใน 15
จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากข้อมูลของกรมศาสนา ร้อยละ

99 ของมัสยิดเหล่านี้เป็นของนิกายสุหนี่ ส่วนที่เหลือร้อยละ 1 เป็นมัสยิดของนิกายชีอะห์และไม่ได้ตั้งอยู่ในภาคใต้ แต่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและนครศรีธรรมราชและกระบี่ มีคณะกรรมการอิสลามจังหวัดอยู่ 38 คณะทั่วประเทศ

จากการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2543

ประเทศไทยมีคริสต์ศาสนิกชนประมาณ 438,600

คนของประชากรทั้งหมด หรือร้อยละ 0.7

แม้ในประเทศไทยจะมีคริสต์หลายนิกาย

แต่รัฐบาลรับรององค์กรใหญ่ห้าองค์กร คือ

สำนักมิสซังคาทอลิกกรุงเทพ (โรมันคาทอลิก),

สภาคริสตจักรแห่งประเทศไทย (โปรเตสแตนต์),

สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทย (โปรเตสแตนต์), สหคริสตจักร

(แบ็บติสต์) และคริสตจักรวันเสาร์ กลุ่มที่เก่าแก่ที่สุดคือ

สภาคริสตจักรแห่งประเทศไทยซึ่งก่อตั้งในปีพ.ศ. 2477

มีโบสถ์ขึ้นทะเบียน 1,080 แห่งและมีสานุศิษย์ 149,125 คน

สำนักมิสซังคาทอลิกกรุงเทพปัจจุบันมีโบสถ์ขึ้นทะเบียน 250-300

แห่ง สหกิจคริสเตียนแห่งประเทศไทยมีโบสถ์ขึ้นทะเบียน 1,200

แห่งและมีจำนวนผู้นับถือนิกายนี้ประมาณ 150,000 คน

คริสตจักรวันเสาร์มีโบสถ์ประมาณ 200 แห่งและมีสมาชิกประมาณ

12,712 คน และสหคริสตจักร (แบ็บติสต์) รายงานว่ามีโบสถ์ 95

แห่งและมีสานุศิษย์ประมาณ 10,531 คน

จากการสำรวจของทางการเมื่อปีพ.ศ. 2545

ชนเผ่าชาวเขาที่รัฐบาลรับรองมี 9 กลุ่ม จำนวนประมาณ 920,000 คน

โดยทั่วไป ชาวเขาเหล่านี้จะประกอบพิธีกรรมที่สืบมาจากศาสนาพุทธ

ศาสนาคริสต์ ลัทธิเต๋าและการบูชาภูตผี

เลขานุการสมาคมชาวซิกข์แห่งประเทศไทยประเมินว่ามีชาวซิกข์ในประเทศไทยประมาณ 30,000 คน แม้ว่าจะมีวัดซิกข์อยู่ 16 แห่ง แต่ในขณะนี้ มีเพียง 10-11 แห่งที่มีการประกอบศาสนกิจ

จากสถิติของกรมการศาสนาและองค์กรฮินดูภายในประเทศไทย มีชาวฮินดูประมาณ 100,000 คนทั่วประเทศ มีวัดฮินดูอยู่ 9 แห่ง

ส่วนใหญ่ของผู้ที่มีเชื้อสายจีนและเวียดนามนับถือพุทธศาสนานิกายมหายานหรือเถรวาท

มีวัดและศาลเจ้าพุทธนิกายมหายานแบบจีนและเวียดนามกว่า 750 แห่งทั่วประเทศ โดยมีวัดแบบเวียดนาม 20 แห่ง วัดจีน 17

แห่งและศาลเจ้าจีน 682

แห่งที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกระทรวงมหาดไทย

ผู้ที่มีเชื้อสายจีนจำนวนมากรวมทั้งชาวเขาเผ่าเมี่ยนเมี่ยนปฏิบัติตามแนวทางเต๋า ผู้ที่มีเชื้อสายจีนบางคนนับถือศาสนาคริสต์

ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเป็นโปรเตสแตนต์

ตอนที่ 2. สถานภาพของเสรีภาพในการนับถือศาสนา

กรอบทางกฎหมายและนโยบาย

รัฐธรรมนูญให้เสรีภาพในการนับถือศาสนา

และกฎหมายและนโยบายอื่นๆ ก็ให้เสรีภาพในการปฏิบัติศาสนกิจ

รัฐธรรมนูญฉบับพ.ศ. 2550

ระบุนห้ามการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลใดเพราะเหตุแห่ง

“ความแตกต่างในเรื่องความเชื่อทางศาสนา”

ในช่วงเวลาของรายงานฉบับนี้

ไม่มีการเลือกปฏิบัติทางศาสนาที่เป็นนัยสำคัญจากทางรัฐบาล

ไม่มีการกำหนดศาสนาประจำชาติ

แต่พุทธศาสนานิกายเถรวาทได้รับการสนับสนุนจากทางรัฐบาลอย่างมี

นัยสำคัญ รัฐธรรมนูญฉบับพ.ศ. 2550

ยังคงกำหนดให้พระมหากษัตริย์ต้องเป็นพุทธมามกะ

รัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐบาลต้อง

“ให้ความคุ้มครองพระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นศาสนาที่ประชาชนช

าวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านานและศาสนาอื่น

และต้องส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกช

นของทุกศาสนา

รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธ

รรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต”

รัฐธรรมนูญฉบับปีพ.ศ. 2550

ให้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในระดับสูง และโดยทั่วไป

พลเมืองก็ใช้สิทธิดังกล่าว อย่างไรก็ตาม

กฎหมายที่ห้ามการพูดที่อาจเป็นการดูหมิ่นศาสนาพุทธยังคงมีผลบังคับ

บใช้อยู่ พระราชบัญญัติคณะสงฆ์พ.ศ. 2505 (แก้ไขเมื่อปีพ.ศ. 2535)

ห้ามหมิ่นประมาทหรือดูหมิ่นศาสนาพุทธและคณะสงฆ์

การฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกิน

581เหรียญสหรัฐ (20,000 บาท) ประมวลกฎหมายอาญาพ.ศ. 2499

มาตรา 206-208 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมครั้งล่าสุดเมื่อปีพ.ศ. 2519)

ห้ามการดูหมิ่นหรือสร้างควมวุ่นวายในศาสนสถานหรือพิธีทางศาสนา
ของทุกศาสนาที่ได้รับการยอมรับในประเทศ
การฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวมีโทษจำคุก 1 – 7 ปีหรือปรับ 58 – 407
เหรียญสหรัฐ (2,000 – 14,000 บาท)

ในช่วงเวลาที่มีการทำรายงานฉบับนี้
ประเทศไทยมีกลุ่มศาสนาที่ทางการรับรองอยู่ห้ากลุ่ม คือ
กลุ่มพุทธศาสนา กลุ่มมุสลิม กลุ่มพราหมณ์-ฮินดู
กลุ่มซิกข์และกลุ่มคาทอลิก
กรมการศาสนาซึ่งตั้งอยู่ในกระทรวงวัฒนธรรมรับผิดชอบเรื่องการจด
ทะเบียนองค์การศาสนาต่างๆ
ตามระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยองค์การศาสนาต่างๆ
รวมทั้งระเบียบที่เกี่ยวข้องกับองค์การศาสนาซึ่งประกาศใช้เมื่อปีพ.ศ.
2512 และแก้ไขเมื่อพ.ศ. 2525
การที่กรมศาสนาจะรับนับถือองค์การใดว่าเป็นองค์การศาสนาในประ
เทศไทยย่อมต้องพิจารณาในหลักการต่อไปนี้ คือ
ปรากฏในสำมะโนประชากรว่ามีพลเมืองนับถือไม่น้อยกว่า 5,000 คน
มีหลักธรรมคำสอนที่มีลักษณะเป็นศาสนาหนึ่งต่างหากจากศาสนาอื่นใ
นทางศาสนศาสตร์และองค์การศาสนานั้นๆ
ดำเนินกิจการทางศาสนาที่ไม่แอบแฝงด้วยลัทธิการเมือง นอกจากนี้
ก่อนที่กรมศาสนาจะรับจดทะเบียน องค์การศาสนานั้นๆ
จะต้องได้รับการยอมรับเข้าเป็นส่วนหนึ่งของจากกลุ่มศาสนาอย่างน้อย
หนึ่งกลุ่มจากทั้งห้ากลุ่มที่ทางการได้รับรองอยู่ก่อนแล้ว โดยทั่วไป
รัฐบาลกำหนดให้กลุ่มศาสนาใหม่ต้องได้รับการยอมรับจากกลุ่มศาสน
าที่มีหลักการความเชื่อคล้ายคลึงกันที่ที่ทางการได้รับรองแล้ว
การจดทะเบียนกับทางการทำให้องค์การศาสนาเหล่านี้ได้รับสิทธิประ
โยชน์บางอย่าง อาทิ สิทธิในการได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ
การยกเว้นภาษีและการได้รับการพิจารณาวิชาประเภทคนอยู่ชั่วคราว

ปีพิเศษสำหรับเจ้าหน้าที่ขององค์การศาสนา อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา

รัฐบาลยังไม่ได้ให้การรับรององค์การศาสนาใหม่ใดเลย

ในทางปฏิบัติ

กลุ่มองค์การศาสนาที่ไม่ได้จดทะเบียนยังคงดำเนินกิจกรรมของตนได้อย่างเสรี

และนโยบายไม่รับรององค์การศาสนาใหม่ดังกล่าวของรัฐบาลก็มิได้เป็นข้อจำกัดการประกอบกิจกรรมขององค์การศาสนาที่ไม่ได้จดทะเบียนแต่อย่างใด

รัฐธรรมนูญฉบับปีพ.ศ. 2550 ยังคงกำหนดให้รัฐบาล

"อุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น"

ในการปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวนี้

รัฐได้ให้เงินอุดหนุนกิจกรรมของกลุ่มศาสนาที่ใหญ่ที่สุดห้ากลุ่ม

ในปีงบประมาณ 2552 รัฐบาลจัดสรรงบประมาณราว 100

ล้านบาทหรือร้อยละ (3,500 ล้านบาท)

แก่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติซึ่งก่อตั้งเป็นหน่วยงานอิสระของรัฐเมื่อปีพ.ศ. 2545

สำนักงานนี้มีหน้าที่สนองงานกิจการคณะสงฆ์และอนุมัติหลักสูตรการเรียนการสอนพุทธศาสนศึกษาของวัดพุทธและสถาบันการศึกษาศาสนาพุทธทุกแห่ง นอกจากนี้ สำนักงานฯ

ยังส่งเสริมศาสนาพุทธด้วยการให้การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การศึกษาและประชาสัมพันธ์พุทธศาสนาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน สำหรับปีงบประมาณ 2552

รัฐบาลจัดสรรงบประมาณโดยผ่านกรมศาสนาราว 6.6

ล้านบาทหรือร้อยละ (229 ล้านบาท) แก่องค์กรของศาสนาพุทธ 1.1

ล้านบาทหรือร้อยละ (36.6 ล้านบาท) แก่องค์กรของศาสนาอิสลามและ

116,000 เหรียญสหรัฐ (4 ล้านบาท) แก่งค์กรของศาสนาคริสต์
พราหมณ์-ฮินดูและซิกข์ นอกจากนี้
กรมศาสนายังจัดสรรงบประมาณปี 2552
บางส่วนเป็นเงินทุนให้แก่งานวิจัยทางศาสนา
กิจกรรมของเยาวชนและค่ายธรรมะฤดูร้อน
ตลอดจนโครงการส่งเสริมศาสนาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

งบประมาณสำหรับองค์การศาสนาพุทธและองค์การศาสนาอิสลามจะร
วมถึงงบสนับสนุนสถาบันระดับอุดมศึกษาของศาสนาพุทธและศาสนาอิ
سلام

งบสนับสนุนโครงการการศึกษาศาสนาในโรงเรียนของรัฐและเอกชน
การจ่ายเบี้ยเลี้ยงรายวันสำหรับพระสงฆ์และผู้สอนศาสนามุสลิมที่ดำรง
ตำแหน่งผู้บริหารและผู้มีสมณศักดิ์สูง

และงบช่วยเหลือในเรื่องการเดินทางและการดูแลสุขภาพของพร
ะสงฆ์และผู้สอนศาสนาอิสลาม

เงินจำนวนนี้ยังรวมถึงงบประมาณประจำปีสำหรับการบูรณะซ่อมแซม
วัดพุทธและมัสยิด

การบำรุงรักษาสถานที่ทางประวัติศาสตร์ของพุทธศาสนาและค่าบำรุง
รักษาประจำวันของมัสยิดกลางในจังหวัดปัตตานี

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจัดสรรงบประมาณ 10.8

ล้านเหรียญสหรัฐ (372 ล้านบาท)

สำหรับการบำรุงรักษาวัดและสถาบันทางพุทธศาสนา

กลุ่มศาสนาอื่นๆ

ที่ได้รับการรับรองอาจขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลในการบูรณะซ่อม
แซมศาสนสถานได้

แต่จะไม่ได้รับงบประมาณประจำเพื่อการบำรุงรักษาและไม่ได้รับเงินช
วยเหลือจากรัฐบาลในการอุปถัมภ์นักบวช ในปีพ.ศ. 2551

กรมศาสนาจัดงบประมาณราว 517,000 เหรียญสหรัฐ (17.8 ล้านบาท) เพื่อการบูรณะศาสนสถานของกลุ่มศาสนาต่างๆ โดยจัดสรรงบประมาณจำนวน 378,000 เหรียญสหรัฐ (13 ล้านบาท) ให้แก่กลุ่มศาสนาอิสลาม จำนวน 139,500 เหรียญสหรัฐ (4.8 ล้านบาท) ให้แก่กลุ่มศาสนาคริสต์ ศาสนาพราหมณ์-ฮินดูและซิกข์ งบประมาณกรมศาสนาประจำปีงบประมาณ 2552 ได้จัดสรร 581,000 เหรียญสหรัฐ (20 ล้านบาท) เพื่อการบำรุงรักษาศาสนสถานและที่ตั้งของกลุ่มศาสนาเหล่านี้ เงินที่บุคคลและเอกชนบริจาคให้กับองค์การศาสนาที่จดทะเบียนสามารถนำไปขอลดหย่อนภาษีได้

กลุ่มศาสนาต่างๆ สามารถเผยแผ่ศาสนาอย่างเสรี พระสงฆ์ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้เผยแผ่ศาสนาพุทธ (ธรรมทูต) ได้ทำหน้าที่อย่างจริงจังโดยเฉพาะในกลุ่มชาวเขาบริเวณชายแดนของประเทศ จากข้อมูลของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีพระธรรมทูตประมาณ 6,390 รูปเผยแผ่ศาสนาอยู่ทั่วประเทศ และรัฐบาลได้แต่งตั้งพระธรรมทูต 1,857 รูปเพื่อเดินทางไปเผยแผ่ศาสนาในประเทศต่างๆ และมีพระสงฆ์ 1,460 รูปพำนักในต่างประเทศทำหน้าที่อบรมพุทธธรรมใน 24 ประเทศ มีวัดไทยในต่างประเทศที่ขึ้นทะเบียนอยู่ 318 แห่ง นอกจากนี้ ยังมีโครงการเผยแผ่ศาสนาภายในประเทศที่จัดตั้งขึ้นใหม่โดยมหาเถรสมาคมและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติซึ่งได้รับพระที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาปริญญาตรีด้านศาสนศาสตร์ 400 รูปให้ทำการอบรมธรรมะในต่างจังหวัด และมหาเถรสมาคมยังได้จัดโครงการที่ได้รับสนับสนุนการเงินจากรัฐบาลส่งเสริมให้ชายที่ว่างงานหรือได้รับผลกระทบจากสภาวะทางเศรษฐกิจขณะนี้ให้การอุปสมบทเป็นพระสงฆ์ ผู้สอนศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์ไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ

องค์กรอิสลามรายงานว่ามีชาวไทยจำนวนเล็กน้อยทำหน้าที่เผยแพร่ศาสนาทั้งในและต่างประเทศ

องค์กรของศาสนาคริสต์มีจำนวนรวมของผู้ทำหน้าที่เผยแพร่ศาสนาคริสต์ในประเทศของทุกนิกายทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมากกว่าของอิสลาม องค์กรของศาสนาซิกข์และฮินดู-พราหมณ์มีจำนวนผู้ทำหน้าที่เผยแพร่น้อยกว่าซึ่งเป็นการสะท้อนถึงสัดส่วนจำนวนประชากรที่นับถือศาสนาเหล่านี้

รัฐบาลกำหนดให้วันมาฆบูชา

(วันเพ็ญเดือนสามตามปฏิทินจันทรคติซึ่งโดยปกติจะอยู่ในเดือนกุมภาพันธ์) วันวิสาขบูชา

(วันเพ็ญเดือนหกตามปฏิทินจันทรคติซึ่งโดยปกติจะอยู่ในเดือนพฤษภาคม) วันอาสาฬหบูชา

(วันเพ็ญเดือนแปดตามปฏิทินจันทรคติซึ่งโดยปกติจะอยู่ในเดือนกรกฎาคม) และวันเข้าพรรษา

(วันแรกของพรรษาซึ่งโดยปกติจะอยู่ในช่วงฤดูร้อน)

เป็นวันหยุดราชการ

ทางการกำหนดให้มีการสอนศาสนาในโรงเรียนรัฐบาลทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ในปีพ.ศ. 2546

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกหลักสูตรที่เรียกว่า “วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม”

ซึ่งกำหนดให้นักเรียนแต่ละชั้นปีต้องเรียนวิชานี้สัปดาห์ละ 1-2 ชั่วโมง วิชาดังกล่าวสอนเกี่ยวกับศาสนาต่างๆ ที่เป็นที่ยอมรับในประเทศไทย นักเรียนที่ต้องการศึกษาศาสนาได้อย่างเจาะลึกสามารถศึกษาได้จากโรงเรียนสอนศาสนาและสามารถโอนหน่วยกิตไปยังโรงเรียนของรัฐบาล

ลได้

โรงเรียนซึ่งดำเนินงานร่วมกับคณะกรรมการบริหารโรงเรียนของท้องถิ่นได้รับอนุญาตให้สอนวิชาศาสนาเพิ่มเติมได้
มหาเถรสมาคมและคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้จัดทำหลักสูตรพิเศษสำหรับการศึกษาศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม

เด็กๆ มีโอกาสที่หลากหลายในการศึกษาศาสนาอิสลาม ตาดีกา

(Tadika) เป็นหลักสูตรศาสนาสำหรับเด็กชั้นประถมปีที่ 1 – 6

ที่โดยทั่วไปจะดำเนินการเรียนการสอนที่มัสยิด

หลักสูตรนี้อยู่ในการกำกับดูแลของกรมการศาสนา

ยกเว้นในห้าจังหวัดภาคใต้ คือ สตูล นราธิวาส ยะลา

ปัตตานีและบางส่วนของสงขลา

ซึ่งหลักสูตรศาสนาจะอยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ

จากข้อมูลสถิติของทางการ

มีศูนย์การศึกษาศาสนาและจริยธรรมอิสลามที่จดทะเบียน 2,014

แห่งที่สอนหลักสูตรตาดีกานี้ในห้าจังหวัดภาคใต้ โดยมีนักเรียน

230,656 คน และครู 14,368 คน ในส่วนอื่นๆ ของประเทศ

กรมศาสนาได้ขึ้นทะเบียนศูนย์การศึกษาฯ 727 แห่ง โดยมีนักเรียน

83,404 คน และครู 2,009 คน

สำหรับเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้โรงเรียนเอกชนที่สอนศาสนาอิสลามใ

ชั้นหลักสูตรการสอนได้สองหลักสูตร

หลักสูตรแรกสอนศาสนาอิสลามควบคู่ไปกับหลักสูตรปกติของกระทรวง

ศึกษาธิการ ปัจจุบัน มีโรงเรียน 287 โรงทั่วประเทศที่ใช้หลักสูตรนี้

โดยมี ครู 7,945 คน และนักเรียน 167,998 คน

รัฐบาลให้การรับรองวิทยฐานะโรงเรียนเอกชนประเภทนี้รวมทั้งให้เงิน

สนับสนุนด้วย

และนักเรียนที่จบออกมาสามารถศึกษาต่อชั้นอุดมศึกษาในประเทศได้
หลักสูตรประเภทที่สองเป็นการสอนเฉพาะศาสนาอิสลามอย่างเดียว
ซึ่งปัจจุบัน มีโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 277

โรงทั่วประเทศที่ใช้หลักสูตรนี้ โดยมีครู 1,519 คน และนักเรียน
25,603 คน

รัฐบาลจดทะเบียนโรงเรียนเหล่านี้แต่ไม่ได้ให้การรับรองวิทยฐานะ
ดังนั้น

นักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนเหล่านี้จึงไม่สามารถศึกษาต่อใน
ชั้นอุดมศึกษาในประเทศได้

ส่วนหลักสูตรการสอนศาสนาอิสลามประเภทที่สามจะมีสอนประเภทเข้า
ไป-เย็นกลับที่ดำเนินการโดยเอกชน (เรียกกันว่าโรงเรียนปอเนาะ)
ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ทางภาคใต้

จากข้อมูลของทางการในเดือนพฤษภาคมพ.ศ. 2552

มีโรงเรียนปอเนาะที่จดทะเบียนรวม 398 โรงโดย 391

โรงอยู่ในจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลาและนราธิวาส

โรงเรียนปอเนาะที่จดทะเบียนกับรัฐบาลจะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบา
ลตามจำนวนครู

จำนวนทั้งหมดของโรงเรียนเหล่านี้ยังไม่ทราบแน่ชัดเนื่องจากโรงเรียน
เหล่านี้ไม่ต้องจดทะเบียนกับรัฐบาลจนกระทั่งปีพ.ศ. 2547

หลังเกิดเหตุการณ์ผู้ก่อการร้ายโจมตีค่ายทหารซึ่งเจ้าหน้าที่สงสัยว่าโ
รงเรียนปอเนาะอาจมีส่วนพัวพันด้วย

แต่แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือคาดว่าอาจมีโรงเรียนปอเนาะมากถึงพันโรง

การจำกัดเสรีภาพในการนับถือศาสนา

รัฐบาลไม่ให้การรับรองศาสนาอื่นๆ
นอกเหนือจากกลุ่มศาสนาหลักที่มีอยู่ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม
องค์การศาสนาที่ไม่ได้จดทะเบียนยังคงดำเนินงานได้อย่างเสรี

จำนวนนักสอนศาสนาชาวต่างชาติที่จดทะเบียนกับทางการถูกจำกัด
ตามโควต้าที่กรมการศาสนากำหนดไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2525
โควตาดังกล่าวจัดสรรให้แต่ละศาสนาและนิกายตามลำดับความสำคัญ
ในช่วงของการทำรายงานฉบับนี้
มีนักสอนศาสนาต่างชาติที่จดทะเบียนแล้วเกือบ 1,600 คนทั่วประเทศ
ส่วนใหญ่เป็นนักสอนศาสนาของคริสตจักร
นอกเหนือจากโควต้าที่เป็นทางการดังกล่าว
มีนักสอนศาสนาจำนวนมากที่แม้จะไม่ได้จดทะเบียนกับทางการแต่ก็
ยังสามารถพำนักและเผยแพร่ศาสนาในประเทศไทยได้โดยรัฐบาลไม่ได้
เข้ามาแทรกแซง
แม้ว่าการจดทะเบียนอย่างเป็นทางการทำให้นักสอนศาสนาได้รับสิทธิ
พิเศษบางประการเช่น ใ้วีซ่าพำนักในประเทศไทยนานขึ้น
แต่การไม่ได้จดทะเบียนก็ไม่ใช่อุปสรรคสำคัญในการดำเนินกิจกรรม
ของนักสอนศาสนาชาวต่างชาติ
นักสอนศาสนาต่างชาติจำนวนมากเดินทางเข้าประเทศไทยโดยใช้วีซ่า
ท่องเที่ยวและดำเนินการสอนศาสนาโดยไม่ได้แจ้งให้กรมการศาสนา
ทราบ
ไม่มีรายงานว่านักสอนศาสนาต่างชาติถูกส่งตัวกลับประเทศหรือถูกก่
กวน
รังควานเนื่องจากเผยแพร่ศาสนาโดยไม่ได้จดทะเบียนกับทางการ

อาจารย์มหาวิทยาลัยและผู้สอนศาสนาอิสลามโดยเฉพาะผู้ที่อยู่ทางชายแดนภาคใต้ยังคงถูกตรวจสอบมากกว่าปกติ เนื่องจากรัฐบาลยังคงเป็นกังวลเรื่องการแบ่งแยกดินแดนของมุสลิมมาเลย์ แม้ว่าโดยทั่วไปแล้ว การตรวจสอบนี้ดูเหมือนจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติศาสนกิจของคนเหล่านี้ แต่เจ้าหน้าที่รัฐก็ยังกังวลว่าโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามบางแห่งอาจถูกพวกหัวรุนแรงมุสลิมมาเลย์ใช้เป็นสถานที่อบรมคนหนุ่มสาวให้เข้าเป็นพวก ในทางกลับกัน รายงานบางแห่งสรุปว่าผู้ก่อความไม่สงบชาวมุสลิมมุ่งเป้าโจมตีโรงเรียนและครูของรัฐเนื่องจากมองว่าคนเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะยึดยึดวัฒนธรรมพุทธแก่ประชาชนในภาคใต้

กฎระเบียบข้าราชการห้ามข้าราชการพลเรือนที่เป็นสตรีใช้ผ้าคลุมศีรษะเมื่อแต่งเครื่องแบบข้าราชการ และผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ก็ยึดถือกฎระเบียบดังกล่าวอย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ตาม ผู้บังคับบัญชานุญาตให้ข้าราชการพลเรือนสตรีใช้ผ้าคลุมศีรษะเป็นบางครั้งหากต้องการ โดยเฉพาะในจังหวัดทางใต้สุดของประเทศ ส่วนข้าราชการสตรีมุสลิมที่ไม่ต้องสวมเครื่องแบบสามารถใช้ผ้าคลุมศีรษะได้

การละเมิดเสรีภาพในการนับถือศาสนา

เมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2552
หนึ่งวันก่อนการประชุมสุดยอดอาเซียนจะเริ่มขึ้น
ชาวจีนแผ่นดินใหญ่สมัชชิกกลุ่มฟาหลุนกงจำนวนสามคนถูกจับกุมที่

เมืองพัทยาในข้อหาเกี่ยวกับการเข้าเมือง
เจ้าหน้าที่ตำรวจสันติบาลและเจ้าหน้าที่ตำรวจจากสำนักงานตรวจคน
เข้าเมืองซึ่งบุกเข้าจับกุมผู้ต้องสงสัยในบ้านพักได้ยึดเอกสารทางศาสน
าและกล้องถ่ายภาพดิจิทัลของผู้ต้องสงสัย
ต่อมาเอกสารทางศาสนาได้ถูกส่งคืนแก่ตัวแทนกลุ่มฟาหลุนกงที่กรุงเทพ
ฯ
ผู้ถูกจับกุมทั้งหมดถูกส่งตัวไปที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่กรุงเทพฯ
ในวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2552
และถูกกักกันตัวไว้โดยห้ามประกันจนกว่าจะมีประเทศที่สามยอมรับให้
ไปตั้งถิ่นฐานในประเทศ

ในวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2552 ภรรยาและบุตรสี่คนของอิหม่ามยะพา
กาเซ็ง ยื่นฟ้องกระทรวงกลาโหม กองทัพบก
และสำนักงานตำรวจแห่งชาติในคดีแพ่ง
โดยเรียกร้องค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 15 ล้านบาท ก่อนหน้านี
ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551
ศาลจังหวัดนราธิวาสตัดสินว่าอิหม่ามยะพา
กาเซ็งถูกสังหารระหว่างถูกควบคุมตัวโดยทหาร
ศาลทหารเป็นผู้มีอำนาจในคดีนี้
และเมื่อถึงตอนปลายของช่วงที่ทำรายงานฉบับนี้
อัยการยังไม่ได้เริ่มดำเนินคดีแต่อย่างใด ในเวลาเดียวกัน
การสอบสวนคดีนี้ก็ยังคงค้างคาอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติด้วย

การบังคับให้เปลี่ยนศาสนา

ไม่มีรายงานว่ามี การถูกบังคับให้เปลี่ยนศาสนา
รวมทั้งไม่มีรายงานว่ามีผู้เยาว์ชาวสหรัฐฯ
รายใดถูกลักพาตัวหรือถูกนำตัวออกนอกสหรัฐฯ โดยผิดกฎหมาย
ตลอดทั้งไม่มีรายงานว่ามีผู้เยาว์ชาวสหรัฐฯ
รายใดถูกห้ามเดินทางกลับสหรัฐฯ

การปรับปรุงและการพัฒนาที่ดีขึ้นในเรื่องการเคารพเสรีภาพในการนับถือศาสนา

วรรคหนึ่งในรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2540 ระบุว่ารัฐบาลต้อง
“ส่งเสริมความเข้าใจอันดีและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของ
ทุกศาสนา” เพื่อให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้
ในช่วงของการทำรายงานฉบับนี้
รัฐบาลได้ให้การอุปถัมภ์อย่างแข็งขันแก่การประชุมระหว่างศาสนาโดย
การจัดโครงการเสวนาและให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ
กรมการศาสนามีหน้าที่ดำเนินการและดูแลโครงการเหล่านี้หลายโครงการ
เช่น การจัดการประชุมผู้นำศาสนาประจำปี
ซึ่งมีตัวแทนและสมาชิกจากกลุ่มศาสนาต่างๆที่จดทะเบียนกับทางการ
ประมาณ 1,200 คนมาร่วมการประชุมในวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ.
2551 และการอุปถัมภ์การจัดค่ายเยาวชนสมานฉันท์ระหว่างวันที่ 12-
14 พฤษภาคมที่จังหวัดชลบุรี ซึ่งมีผู้สนใจเข้าร่วมจำนวน 214 คน
นอกจากนั้น
กระทรวงสาธารณสุขยังจัดค่ายศาสนาที่จังหวัดเชียงใหม่เพื่อตั้งเยาวชน
ชาวพุทธ มุสลิม
และคริสต์เข้ามาร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสมานฉันท์ระหว่างศาสนา

นอกจากนี้ ยังมีการจัดขบวนคาราวานศาสนิกสัมพันธ์
(โครงการบรรเทาทุกข์สำหรับคนยากไร้ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2552)
การจัดงานวันวิสาขบูชาโลก (ในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552
ที่กรุงเทพฯ และนครศรีธรรมราช ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประมาณ 2,000 คน)
และโครงการศาสนา
ศิลปะและวัฒนธรรมสัญจรในจังหวัดชายแดนภาคใต้
(ซึ่งประกอบด้วยนิทรรศการและงานสัมมนาทางศาสนาหลายๆ งาน
โดยงานแรกจัดขึ้นในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551
ที่จังหวัดนราธิวาสและงานที่สองจัดขึ้นในเดือนมิถุนายน
พ.ศ. 2552 ที่จังหวัดปัตตานี) นอกจากนี้
กองบังคับการปราบปรามของสำนักงานตำรวจแห่งชาติยังจัดสัมมนาที่
กรุงเทพฯ สำหรับกลุ่มศาสนาต่างๆ
เรื่องการป้องกันอาชญากรรมในเดือนมกราคม พ.ศ. 2552
ซึ่งมีชาวพุทธ ชาวมุสลิม และชาวคริสต์ในกรุงเทพฯ เข้าร่วมงาน
และกลุ่ม “ทูตสันติภาพ” ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนชาวพุทธ
ชาวมุสลิมและชาวคริสต์
ได้ร่วมการประชุมเรื่องความสงบสุขกับพลโทพิเชษฐ์ วิสัยจร
แม่ทัพภาค 4 ที่ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
จังหวัดปัตตานีเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2552

กรมการศาสนายังจัดการประชุมคณะอนุกรรมการซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากทุกกลุ่มศาสนาในประเทศและเจ้าหน้าที่ของกรมศาสนาประมาณ 30 คนทุกๆ สองเดือน

หรืออาจบ่อยกว่านั้นในกรณีที่ต้องวางแผนจัดงานใดๆ

กรมการศาสนายังผลิตรายการโทรทัศน์ชื่อ *เมืองไทยเมืองคนดี*

ซึ่งออกอากาศสัปดาห์ละครั้ง รวมทั้งผลิตซีดีและดีวีดี
และจดหมายข่าวชื่อ *สายตรงศาสนา* ในเดือนกุมภาพันธ์
พ.ศ. 2550 คณะอนุกรรมการศาสนสัมพันธ์
ภายใต้สังกัดสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี
ได้ปรับเปลี่ยนองค์กรใหม่และเพิ่มจำนวนอนุกรรมการจาก 17 คนเป็น
30 คน
รวมทั้งเปลี่ยนชื่อเป็นคณะอนุกรรมการส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม
คณะอนุกรรมการชุดนี้มีหน้าที่ทำงานร่วมกับองค์กรศาสนา
ผู้นำชุมชน เครือข่ายเยาวชน
และรัฐบาลเพื่อนำหลักการและแนวทางปฏิบัติทางศาสนามาประยุกต์ใ
ใช้ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
คณะอนุกรรมการประกอบด้วยตัวแทนจากศาสนาทั้งห้าศาสนาที่ได้รับ
การยอมรับอย่างเป็นทางการในประเทศไทย
หน่วยงานราชการหลายแห่ง และภาคเอกชน โดยมีพลเอกพงศ์เทพ
เทศประทีป ซึ่งเกษียณอายุราชการแล้วเป็นประธาน

ตอนที่ 3

สถานการณ์ของการเคารพเสรีภาพในการนับถือศาสนาภายในสังคม

มีรายงานว่ามีการข่มเหงหรือการเลือกปฏิบัติในสังคมอันเนื่องมา
จากการนับถือศาสนา ความเชื่อหรือการปฏิบัติทางศาสนาอยู่บ้าง
ส่วนใหญ่ของการเสียชีวิตในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่เกิดความขัด
แย้งขึ้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากการก่อความรุนแรงระหว่างชาวมุสลิมต้
วยกัน อย่างไรก็ตาม
การก่อความรุนแรงของชาวไทยมุสลิมเชื้อสายมาเลย์ต่อชาวไทยพุทธ
ทำให้ความตึงเครียดระหว่างกลุ่มศาสนายังอยู่ในระดับสูง

และทำให้ทั้งสองฝ่ายต่างสังหารเพื่อแก้แค้นและละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งกันและกัน

แม้ว่าความขัดแย้งในภาคใต้จะมีเหตุจากชาติพันธุ์และความรู้สึกชาตินิยมเป็นสำคัญ

แต่การที่ชาติพันธุ์และศาสนามีส่วนสัมพันธ์กันมากในประเทศไทยทำให้ความขัดแย้งนี้ถูกมองว่าเกี่ยวพันทางศาสนาด้วย ดังนั้น

จึงมีหลายกรณีที่เหตุการณ์รุนแรงในภูมิภาคนี้เป็นอุปสรรคสำหรับประชาชนในการปฏิบัติศาสนกิจอย่างเต็มที่

ในวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2552 กลุ่มมือปืนจำนวน 5 หรือ 6 คนได้ใช้ปืนกลเบายิงเข้าใส่มัสยิดแห่งหนึ่งในจังหวัดนราธิวาสระหว่างการละหมาดช่วงค่ำ ทำให้มีผู้เสียชีวิต 11 คน (รวมทั้งอิหม่าม) และบาดเจ็บสาหัสกว่าคน

การโจมตีครั้งนี้ก่อให้เกิดการล้างแค้นอย่างรุนแรงตามมาหลายครั้ง รวมทั้งการยิงพระภิกษุสองรูปด้วยปืนอาท้าว (AK-47)

ขณะบิณฑบาตที่จังหวัดยะลาเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน

พระรูปหนึ่งเสียชีวิตและอีกรูปหนึ่งบาดเจ็บสาหัส

เหตุการณ์ครั้งนี้ทำให้มหาเถรสมาคมมีคำสั่งให้พระภิกษุในจังหวัดชายแดนภาคใต้หยุดออกบิณฑบาตในตอนเช้าเพื่อความปลอดภัยโดยในเบื้องต้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ถวายเงินค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง

ชีพแก่พระภิกษุประมาณ 1,000 รูป ในวันที่ 22 มิถุนายน

มือปืนได้ยิงใส่วัดแห่งหนึ่งในจังหวัดนราธิวาส ทำให้มีผู้บาดเจ็บ 8 คน

วันครบรอบห้าปีเหตุการณ์กรือเซะซึ่งเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2547

จุดชนวนความรุนแรงขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้หลายครั้งในช่วง

เดือนเมษายน พ.ศ. 2552 ทำให้มีผู้เสียชีวิตทั้งหมด 9
คนและบาดเจ็บหลายคน

องค์กรเอกชนหลายแห่งในภาคใต้ยังคงเรียกร้องให้มีการดำเนินคดีกับ
เจ้าหน้าที่ซึ่งถูกระบุในผลการไต่สวนของศาลจังหวัดปัตตานีว่าเกี่ยว
ข้องกับเหตุการณ์กรือเซะในปี พ.ศ. 2547

สำนักงานอัยการสูงสุดแถลงในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552
ว่าจะไม่ตั้งข้อหากับเจ้าหน้าที่เหล่านั้น

ญาติของเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายจากเหตุการณ์กรือเซะได้รับเงินชดเชยแล
ะเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลประมาณ 1.3 ล้านบาท
แต่คดีที่คนเหล่านี้ฟ้องร้องต่อศาลแพ่งยังค้างคาอยู่

ในช่วงที่มีการประท้วงทางการเมืองที่กรุงเทพฯ ในเดือนเมษายน พ.ศ.
2552 มีรายงานว่าผู้ก่อการจลาจลได้ยิงปืนเข้าใส่มัสยิดดารุ้ลอะมาน
และหลังจากนั้นก็เกิดการเผชิญหน้าระหว่างชาวมุสลิมในท้องถิ่นกับก
ลุ่มผู้ต่อต้านรัฐบาลซึ่งไม่ทราบว่ามีนับถือศาสนาใด
ภายหลังทั้งสองฝ่ายต่างถูกกล่าวหาว่าก่อความเสียหายแก่ทรัพย์สิน
ในที่สุด เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้ามาระงับเหตุการณ์

ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ที่อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส
พลเรือน 5

คนได้รับบาดเจ็บจากเหตุระเบิดในขณะที่ทีมทหารกำลังดูแลความปลอดภัย
ถวายพระภิกษุขณะบิณฑบาต

ในวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2552 ที่อำเภอหรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
อดีตครูสอนศาสนาอิสลามซึ่งชายของอยู่ใกล้มัสยิดแห่งหนึ่งในท้องถิ่น
นั้นถูกยิงเสียชีวิตโดยมือปืนที่ขับรถผ่าน

มีอิหม่าม

(ผู้นำทางศาสนาที่ได้รับการเลือกจากมัสยิดในท้องถิ่นและได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด) อย่างน้อย 3 คนที่ถูกสังหารหรือได้รับบาดเจ็บในช่วงของการทำรายงานฉบับนี้ ในจำนวนนี้ได้แก่ อิหม่าม अबดุลการิม ยูโซ๊ะ ถูกยิงเสียชีวิตหน้ามัสยิดบ้านกาหยี จังหวัดปัตตานีเมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2552 อิหม่ามมุฮัมมัดซิดี เปาะซา ถูกยิงด้วยปืนยาวเสียชีวิตเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 และอิหม่ามอิรอน สาและ ถูกยิงบาดเจ็บเมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

ในช่วงสามเดือนแรกของปี พ.ศ. 2552 มีประชาชนอย่างน้อย 7 คนถูกฆ่าตัดศีรษะในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(ในจำนวนนี้เป็นชาวพุทธ 6 คนและมุสลิม 1 คน และมีทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงและ

พลเรือน)

หนังสือพิมพ์แสดงการคาดเดาว่าการกระทำดังกล่าวเป็นฝีมือของผู้ก่อความไม่สงบชาวมุสลิมเชื้อสายมาเลย์ซึ่งเชื่อว่าอิหม่ามถูกสังหารโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงและต้องการแก้แค้น

ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2551

นักเคลื่อนไหวที่เป็นนักศึกษาในภาคใต้ได้จัดการประท้วงอย่างสงบที่จังหวัดปัตตานี

เพื่อเรียกร้องให้มหาวิทยาลัยเลื่อนการสอบกลางเทอมซึ่งกำหนดไว้ตอนสิ้นเดือนรอมฎอนออกไป

เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสดลองวันดังกล่าว

ทางมหาวิทยาลัยยอมเลื่อนการสอบออกไปตามคำขอ

แม้ว่าคำขอของนักศึกษาจะได้รับอนุญาตก็ตาม
แต่องค์กรเอกชนบางแห่งรายงานถึงความวิตกกังวลว่าเหตุการณ์นี้ทำให้ความเคลื่อนไหวของนักศึกษาถูกจับตามองจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงมากขึ้น

พระภิกษุยังคงรายงานว่ามีความหวาดกลัวและไม่สามารถเดินทางอย่างเสรีเพื่อบิณฑบาตหรือประกอบพิธีต่างๆ ในชุมชนภาคใต้อีกต่อไป บ่อยครั้งที่พระสงฆ์จะเลื่อนการประกอบพิธีซึ่งตามประเพณีมักทำในต้นค้ำมาเป็นตอนบ่ายเพื่อความปลอดภัย เพื่อรับมือกับเหตุการณ์ฆ่าฟันเหล่านี้ รัฐบาลได้ส่งกองทหารไปประจำการเพื่อคุ้มครองผู้ปฏิบัติกิจทางศาสนาและสิ่งก่อสร้างของทุกศาสนาในชุมชนที่อาจเกิดความรุนแรงขึ้นได้ พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่ติดอาวุธคอยคุ้มกันพระภิกษุขณะออกบิณฑบาต และในช่วงเทศกาลทางศาสนาหากจำเป็น อย่างไรก็ตาม ฝ่ายรักษาความมั่นคงของรัฐมักจะอยู่ตามวัด ซึ่งองค์กรเอกชนบางแห่งและชาวมุสลิมเชื้อสายมาเลย์มองว่าเป็นการติดอาวุธให้วัด ส่วนองค์กรเอกชนบางแห่งเห็นว่าการที่มีทหารในวัดนั้นเป็นมาตรการป้องกันหลังเกิดเหตุโจมตีวัด วัดบางแห่งปฏิเสธที่จะมีกองทหารคุ้มกัน ทั้งนี้เพราะต้องการหลีกเลี่ยงการตกเป็นเป้าของฝ่ายก่อความไม่สงบและปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย

(หน่วยทหารที่ประจำการในวัดไม่ได้ช่วยจ่ายค่าไฟและค่าน้ำที่เพิ่มขึ้น)
) ดังนั้น

วัดหลายแห่งจึงเลือกให้อาสาสมัครที่เป็นชาวพุทธคุ้มครองแทน
ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2552

กลุ่มพระภิกษุนำโดยพระมหาสุรินทร์ปัญญาริโป

ได้ยื่นคำร้องอย่างเป็นทางการต่อรัฐบาลเกี่ยวกับความยากลำบากในก

ารปฏิบัติศาสนกิจในจังหวัดชายแดนภาคใต้
กลุ่มพระภิกษุอธิบายนถึงอุปสรรคในการบิณฑบาตเนื่องจากพุทธศาสนิกชนได้ย้ายออกจากพื้นที่และพระภิกษุถูกข่มขู่คุกคามในชีวิตประจำวัน อย่างไรก็ตาม
โฆษกของมหาเถรสมาคมได้แถลงว่ากำลังรับสมัครพระจากทั่วประเทศให้ไปประจำที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
ในช่วงเข้าพรรษาสามเดือนในปี พ.ศ. 2552
เนื่องจากในจังหวัดเหล่านั้นขาดแคลนพระภิกษุจากเหตุความรุนแรงที่เกิดขึ้น

ตอนที่ 4 นโยบายของรัฐบาลสหรัฐฯ

รัฐบาลสหรัฐฯ

หารือกับรัฐบาลไทยเกี่ยวกับเสรีภาพในการนับถือศาสนาในบริบทของนโยบายการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนโดยรวม

เจ้าหน้าที่สถานทูตสหรัฐฯ เข้าพบผู้นำศาสนา

นักวิชาการและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการเลือกตั้งทั้งชาวมุสลิมและชาวพุทธเป็นประจำ อันเป็นส่วนหนึ่งของวัตถุประสงค์ของ

สถานทูตฯ

ที่จะเข้าใจประเด็นความซับซ้อนทางเชื้อชาติและศาสนาที่มีอยู่ในสังคม ในช่วงของการทำรายงานฉบับนี้

สถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยได้จัดงานเลี้ยงรับรองประทานอาหารละศีลอดหรืออิฟตาร์สามครั้ง

เพื่อแสดงถึงความเคารพและความเข้าใจประเพณีของอิสลาม

ตลอดทั้งเพื่อเป็นโอกาสบอกเล่าถึงชีวิตชาวมุสลิมที่อยู่ในอเมริกาและความสำคัญของเสรีภาพในการนับถือศาสนา สถานทูตสหรัฐฯ

ยังจัดโครงการต่างๆ ด้านวัฒนธรรมและศาสนา เช่น

เชิญนักเรียนจากโรงเรียนพุทธ

โรงเรียนอิสลามและโรงเรียนคริสต์มาร่วมวาดภาพ

การแสดงดนตรีที่อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

และการบรรยายเกี่ยวกับศิลปะและชีวิตชาวมุสลิมในสหรัฐฯ สองครั้ง

ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2552

กงสุลใหญ่และเจ้าหน้าที่สถานกงสุลใหญ่จังหวัดเชียงใหม่พบกับค

ณะกรรมการศาสนิกสัมพันธ์ ซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2551

เพื่อส่งเสริมความสามัคคีกันอย่างยั่งยืนในชุมชน

คณะกรรมการดังกล่าวประกอบด้วยตัวแทนจากศาสนาทั้งห้าซึ่งเป็นศา

สนาอย่างเป็นทางการในประเทศไทย

ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ

ได้คัดเลือกชาวไทยมุสลิมจำนวนเก้าคนจากหลายสาขาอาชีพให้เข้าร่วม

รวมโครงการดูงานในสหรัฐฯ (International Visitor Leadership

Program)

บุคคลเหล่านี้ได้มีโอกาสพบเห็นชาวอเมริกันทุกกลุ่มศาสนาปฏิบัติศาสน

กิจของตนอย่างเสรีโดยไม่มีความขัดแย้งใดๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ.

2552

กระทรวงการต่างประเทศได้คัดเลือกชาวไทยมุสลิมอีกกลุ่มหนึ่งให้เข้า

ร่วมโครงการดังกล่าว นอกจากนี้ ในช่วงปีการศึกษา พ.ศ. 2551-

2552 มีนักเรียนไทยมุสลิมศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมปลายในสหรัฐฯ

จำนวน 31 คน มีนักเรียนไทยมุสลิม 20 คน ร่วมโครงการแลกเปลี่ยน

Youth Exchange and Study (YES)

ที่ได้รับทุนสนับสนุนจากกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ

และนักเรียนไทยมุสลิมอีก 11 คนได้รับทุนจากสถานทูตสหรัฐฯ

ที่กรุงเทพฯ ให้ไปศึกษาระดับมัธยมปลายในสหรัฐฯ

ตามโครงการของมูลนิธิเอเอฟเอส ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552
กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ

รับนักเรียนไทยมุสลิมเข้าร่วมโครงการ YES จำนวน 19 คน
และตกลงที่จะมอบทุนการศึกษาอีกสองทุนแก่นักเรียนไทยมุสลิมที่จะ
เดินทางไปสหรัฐฯ ในโครงการของมูลนิธิเอเอฟเอส สถานทูตฯ
ยังมอบเงินอุดหนุนแก่มูลนิธิเอเอฟเอสเพื่อส่งอาจารย์ไทยมุสลิม 12
คนไปฝึกอบรมและดูงานในสหรัฐฯ เป็นเวลาสองเดือนด้วย
ชาวไทยมุสลิมทุกคนได้เดินทางไปสหรัฐฯ
ตามโครงการแลกเปลี่ยนที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลสหรัฐฯ ชื่อ
“ศาสนาและชุมชน” (Faith and Community) ด้วย
